

ALSEN 2010-08-05

55
2010 -08- 05 E
GB

Krokoms kommun
Samhällsbyggnadsnämnden

YTTRANDE OCH FÖRSLAG GÄLLANDE TILLÄGG TILL ÖVERSIKTSPLAN FÖR VINDKRAFT I KROKOMS KOMMUN.

Vi har gått igenom det utställda förslaget och tagit del av den samredogörelse som presenterats.

Det är med stor förvåning vi noterar den negativa bild av vindkraftsexploatering som dominerar planförslaget. En underton av misstro mot vindkraft och en överdriven tro på de eventuella negativa konsekvenser som en utbyggnad av vindkraften skulle ha för kommunen, för näringslivet och för innevånare.

Vi anser också att förslaget är mycket motstridigt och inte alls lever upp till de översiktliga planeringsprinciper och riktlinjer som finns angivna på sidan 23 under sidrubriken PLANFÖRSLAG. Det som vi särskilt noterat är den mycket överdrivna risken att vindkraftsutbyggnaden skulle på ett väsentligt sätt störa alla de RIKSINTRESSEN för friluftsliv, naturvård, kulturmiljö och rennäringen som finns i Krokoms kommun. Vi frågar oss vilken betydelse alla dessa Riksintressen har för en positiv utveckling av vår kommun.

Några frågor som man måste ställa sig är:

- Hur har Riksintressena tillkommit?
- Vilken demokratisk process ligger bakom?
- Vilka möjligheter till inflytande har kommuninnevånarna haft vid upprättandet och införandet av dessa Riksintressen.

Vi noterar också att det slutliga förslaget är mer begränsande än det ursprungliga. Då fanns det tre typer av områden:

- Gröna områden för större vindkraftsparker.
- Vita för parker upp till och med sex verk där tillståndsprövningen sker via bygglov och miljöanmälan.
- Röda för områden där vindkraft inte skall tillåtas.

Nu finns bara vita och röda områden där det röda områden i stort sett omfattar hela kommunen utom vissa områden där vindkraftsutbyggnad påbörjats eller där intresse för exploatering redan offentliggjorts.

Förslaget innebär att alla markägaren som har mark inom rödmarkerad i praktiken får sin mark *konfiskerad* för all framtid betr. vindbruk. Vi anser detta helt oacceptabelt!

Alla som bor inom vår kommun vet att jord- och skogsbruksnäringen har svårigheter med lönsamheten och för familjer att få en rimlig försörjning av enbart arbetar på sin gård. Man behöver sidoinkomster. Vindbruk kan vara en sådan sidoinkomst som kommer flera markägare till del där vindkraftsverken etableras både genom upplåtelseavtal, arbeten med skötsel av vindkraftverk, skötsel av tillfartsvägar, stora möjligheter för näringslivet i kommunen att få nya arbetstillfällen mm mm.

Man kan konstatera att utredningen inte på *något vis visar på fördelar* med en vindkraftsetablering, varken för enskilda, byalag/bygder, kommun eller samhället i övrigt. Alla politiska partier är för alternativa energikällor men är det bara "läpparnas bekännelse"? När beslut tas så är det helt andra tongångar men se enbart de negativa delarna av etableringar och glömmet helt allt positivt som kommer fram av en etablering.

Vilka kan äga och driva vindkraftverk, skall kommunen äga ett antal verk? Ett förslag i Landstinget att Landstinget skall bli sin egen energi-producent ett utmärkt förslag. Skall byalag gå in som ägare? Skall enskilda privatpersoner i bygden gå in som ägare? Ägarförhållanden är oändliga och vi skall inte "**släppa**" denna möjlighet till ägande i samma utsträckning som vi i Jämtland gjort med vattenkraften. En fantastisk möjlighet för vår bygd att tjäna pengarna som stannar i vår bygd och som kan ge utveckling av många olika näringsinriktningar. Ska vi inte satsa på utveckling i kommunen i stället för avveckling?

Pengar finns tillgängligt för "eget" ägande bara man vill satsa!!!!

Inom turistnäringen *tror* en del näringsidkare att verksamheten kan påverkas negativt *men man vet inte*. Kanske är det tvärtom. Samma sak gäller rennäringen. Man *tror* att den påverkas negativt *men man vet inte*. Finns några bevisade negativa konsekvenser som berör vindkraftsparken på Råshön?

Varför har det blivit så här? Kan det vara så att den planen som skrevs i allt för hög grad är påverkad av tidigare arbeten. Hur har man tagit fram d.s.k. "Riksintressena"? Hur ser objektiviteten ut när det gäller synen på verksamheter som eventuellt kan ha en negativ inverkan på "Riksintressen".

Åre kommun fastställde i sin översiktsplan för vindkraft i juni 2010. Planen säger nej till all vindkraft inom kommunen utom ett område, "Moskogen", där en exploatör påbörjat sitt planarbete. Man säger nej till etableringar på antaganden och inte p.g.a. fakta om att det finns risker som strider mot de olika Riksintressen.

Låt inte Krokoms kommun hamna i samma prekära läge utan se till att man antar en betydligt *flexibla* plan som kan anpassas utifrån rådande omständigheter och den tidsperiod som ansökan inkommer. I vissa lägen kan man anta att det ligger som grund en sk "tjänstemannadiktatur" (*eget tyckande*) bakom vissa förslag och där politiker blir "*förda bakom ljuset*" vilket naturligtvis inte får vara fallet.

I Östersunds kommun beslutade kommunfullmäktig om återremiss av lagt förslaget detta för att få en bredare och mer "transparent" belysning av processen än det framlagda förslaget.

Planen i Krokoms skulle i princip kunna bestå av i huvudsak vita områden där man bara undantar det områden som enligt lag hindrar en vindkraftsetablering. Där man med säkerhet kan säga att ett bygglov som överklagats skulle få rätt i högsta instans, miljööverdomstolen.

Vi skulle kunna gå in på en ytterligare argument men vi stannar där och lämnar följande förslag:

FÖRSLAG

1. **Återremittera hela planförslaget och tillsätt en parlamentarisk arbetsgrupp där ALLA intressen finns representerade.**
2. **Ge direktiv till gruppen att mer än hälften av kommunens yta skall vara vitmarkerad.**
3. **Att vissa områden, där det finns plats för sju (7) verk eller fler, grönmarkeras.**
4. **Utred och redovisa vilka ekonomiska fördelar och nackdelar som föreligger vid en vindkraftsetablering.**

Utarbeta ett förslag enligt en modell som liknar de nya planerna i Bräcke och Ragunda kommuner.

En plan enligt ovanstående skulle inte försämra prövningen av olika vindkraftsprojekt utan tvärtom om man följer lagstiftningen. Se nedanstående utdrag från den förordning som trädde i kraft den 1/8 2009 om vindkraftsetableringar.

UTDRAG:

Förordningsändringar avseende vindkraft:

I förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd införs en bestämmelse om vad en anmälan om vindkraft ska innehålla och att kommunerna i lämplig omfattning ska handlägga en anmälan tillsammans med ett bygglovsärende, och det tydliggörs även att tillsynsmyndigheten ska förelägga en verksamhetsutövare att ansöka om tillstånd om verksamheten medför betydande miljöpåverkan

I förordningens bilaga ändras nivåerna för anmälnings- respektive tillståndsplikt på så sätt att:

Krav på tillstånd gäller för:

- a. Två eller flera verk där vart och ett av verken, inkl. rotorblad, är högre än 150 meter.
- b. Sju eller flera verk där vart och ett, inkl. rotorblad, är högre än 120 meter.
- c. Varje tillkommande verk som tillsammans med redan uppförda innebär att man kommer upp till tillståndsgränsen under a) eller b) eller varje verk som uppförs i en redan tillståndspliktig gruppstation.

Krav på anmälan gäller för:

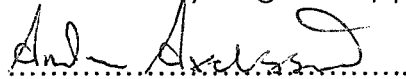
- a. Vindkraftverk som är högre än 50 meter.
- b. Två eller fler vindkraftverk som står tillsammans.
- c) Varje tillkommande verk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk.

I praktiken innebär det att man kan kräva en MKB (Miljö Konsekvens Beskrivning) för varje enskilt projekt. Alla sakägare får yttra sig och ärendet kan vid eventuella överklaganden prövas av miljödomstolen och av miljööverdomstolen.

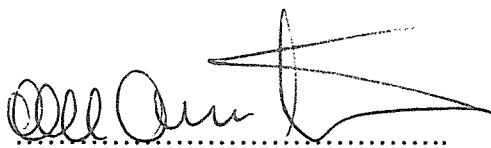
Detta ger den **rättssäkerhet** som alla borde önska.

Dag som ovan:

För Alsens byalag enl. uppdrag.

Andreas Axelsson
070 – 694 66 26

Olle Arnsten
070 – 346 1962

Adress i detta ärende

Alsens Byalag
Co Andreas Axelsson
Alsen 155
835 93 Alsen

Alsens Byalag
Co Olle Arnsten
Kälen 311
835 91 Krokombro

KROKOMS KOMMUN
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN
835 80 KROKOM

2010 -08- 06

SYNPUNKTER PÅ ÖVERSIKTSPLAN ang. VINDKRAFT I KAXÅS / NORDBYN.

Vi har ett turistföretag som bedriver skoteruthyrning och safarituror samt jakt- och fiskeguidning, verksamheten finns i Önet och Kaxåsbygden.

Under de sex år som vi verkat har en överväldigande del av våra gäster kommit från södra Sverige och då speciellt från Skåne. Många har blivit stamkunder och årligen återkommit. Det man främst uppskattat är den "orörda" naturen och de fantastiska vyerna.

Många förfasades över hur man kunde bygga vindkraftverk i övre Oldsjön, "ni har förstört fjällen" var deras kommentar.

Nu har många ringt och undrat hur man kan komma på något så vansinnigt som att planera för vindkraft i Kaxås och Nordbyn.

Skåningarna har fått nog av alla negativa effekter som vindkraftverken ger och vill på sin fritid komma till områden utan vindsnurror.

Vi anser att en vindkraftetablering i området Kaxås / Nordbyn skulle försämra våra förutsättningar för framtiden, då turister och besökare inte vill få vyerna förstörda av vindkraftverk.

Vi hoppas att vi slipper få vindkraftetablering i området.

OFFERDALS SKOTER OCH FRITID
ÖNET
OFFERDAL

Synpunkter på planförslaget om vindkraftsutbyggnad inom Ansättfjällen

Med stort vemod ser vi hur Krokoms kommuns ledande politiker i energipolitiken drastiskt har tappat verklighetskontakten med kommuninvånarna, företagarna, fritidshusägarna, besöks turistismen m.fl. genom att ägna sig åt en ideologisk energipolitik som varken är lokalt-, regionalt- eller av riksintresse efterfrågad. De lyssnar inte på sakliga argument och underlag, utan de framhårdar i sina tankar oavsett framkomna synpunkter.

Vi som skriver detta är Per-Erik och Marianne Magnusson. Vår utgångspunkt/erfarenhet: Fritidshusägare och markägare i Åkersjön sedan ett 30 – tal år, engagerade i samfällighetsföreningar i Åkersjön för boende och vägar och driver sedan 15 år turistföretaget Naturum Turism. Marianne har som anställd bl.a. jobbat i Folkuniversitetet, Teknikstiftelsen Zenit och med EU-information i Jämtlands län. Per-Erik har som anställd bl.a. jobbat i Jämtkraft och datakoncernen Tieto. Tillsammans har vi de senaste 10 åren varit egenföretagare och förutom Naturum Turism jobbat med utveckling och support av IT system för elnäts- och fjärrvärmeföretag, vattenregleringsföretagen och även branschorganet för Sveriges energiföretag. Vi är nu ordförande resp. kassör för Föreningen Ansättfjällen som aktivt jobbar med bygdeutvecklingen inom Ansättfjällen.

Vi anser oss som väl insatta i de frågor som berör bygdeutveckling, turism och energifrågor varför vi vill delge samtliga politiker i kommunstyrelsen och kommunfullmäktig vår syn på frågan om vindkraftsetablering i Ansättfjällen.

Några faktaunderlag

Vad är ett riksintresse för vindbruk?

Att ett område är angivet som riksintresse för vindbruk, innebär att Energimyndigheten bedömer området som särskilt lämpligt för elproduktion från vindkraft. Bedömningen görs med hänsyn till bland annat medelvinden i området. Riksintresse är ett så kallat planeringsverktyg som finns beskrivet i miljöbalken.

Det åvilar berörda kommuner att i sin översiktsplanering ta hand om av Energimyndigheten utpekade områden för riksintressen. Länsstyrelserna ska se till att de berörda kommunerna tillgodoser riksintresset. Att ett område är riksintresse för vindbruk är vägledande vid prövning av mark- och vattenanvändning. Det är alltså först i tillståndsprövningen i det enskilda fallet som riksintresset får en rättslig betydelse. Då bedöms riksintresse för vindbruk mot andra befintliga riksintressen, exempelvis naturvård, kulturminnesvård, rennäring, försvarsmaktens intressen, luftfart etc.

Inom Krokoms Kommun finns inget riksintresse för vindbruk från Energimyndigheten, se bifogad karta Bilaga 1 SV_Norrland.pdf

Vad är ett riksintresse för rennäring?

Skyddet för rennäringen i bestämmelsen i miljöbalken om rennäringens riksintressen syftar till att bibehålla förutsättningarna för näringen genom att ge de viktigaste områdena i varje sameby ett särskilt skydd.

Inom Krokoms Kommun finns riksintresse för rennäringen i aktuella områden, se från Krokoms Kommuns bifogad karta: Bilaga 2 RI_Rennäringen.pdf

Kommunen anser att området Skärvången – Åkersjön bör pekas ut som riksintresse för vindkraft och att rennäringen ska kompenseras för detta (efter en miljöprövning hos länsstyrelsen). Detta är mycket anmärkningsvärt eftersom området i dag är klassat som riksintresse för rennäringen.

Vi har varit i kontakt med Kjell-Ove Klemensson från Jovnevaerie sameby och då framkom att samerna är bekymrade över kommunens inställning. Samerna vill bedriva rensköttsel och inte leva på bidrag. Jovnevaerie sameby har varit hårt drabbad; först var de utsatta p.g.a vattenreglering av Stora Stensjön med flytt av sommarvistet som följd och senare av provborrningarna av uran.

Fritidshusägarna

Området Ansättfjällen uppskattas ha 900 fritidshus och i Åkersjön Bakvattnet återfinns 1/3 av dessa. De flesta av ägarna av dessa fritidshus förväntar sig inte att Krokoms Kommun ska tillåta att det skall byggas en vindkraftspark i Åkersjön. Fritidshusägarnas val att tillbringa sin fritid i Åkersjön är pga av den vackra orörda naturen och inte närheten till ett "tivolli" med stora vingar, blinkande röda lampor och ett störande ljud från en vindpark helt synlig från stora delar av Åkersjön, Dal, Vallrun, Högrun, Önruns Fjällby och Bakvattnet.

Stugföreningen Önruns Fjällby skrev detta i sitt årsmötesprotokoll från 2010-04-04

Vid årsmötet diskuterades planerna på vindkraftssnurror på höjdsträckningen norr om Åkersjön. En enig styrelse ifrågasatte lämpligheten med en vindkraftspark på höjdsträckningen ifråga.

Projektet: Midt Skandinavisk Regionprojekt GIM

Projektet är ett Interreg-projekt där Hotagensdelen i Krokoms kommun, Frostviksdelen i Strömsunds kommun samt Lierne och Røyrvik samarbetar för att stabilisera och öka invånarantalet i en glesbefolkad gränsregion och strävar efter att skapa en attraktiv och modern landsbygd.

Vi har frågat hur man hanterar vindkraftsfrågan i projektet. Lierne och Røyrvik säger helt nej till vindkraft, trots att ersättningen är mångdubbelt större än i Sverige. I översiktsplanen för Strömsund finns ingen plats för någon Vindkraftspark i Frostviken. Mycket stor förvåning uttrycks över Krokoms Kommuns översiktsplan med vindkraftsparker inom Ansättfjällen (Hotagsdelen).

Man har försökt att för Krokoms Kommuns representant i projektets styrelse påtala att projektmålet inte är förenligt med vindkraftsetableringar. Denna information har vi fått av huvudprojektledaren Kjell Schive. Mobil 0047 97 52 35 44.

Vindkraftverk ska uppfylla kraven på CE-märkning för att få tas i drift.

Inför projektering av vindkraftverk ska den tillståndssökande i sin ansökan lämna relevant information om skyddsområdets storlek så att detta kan beaktas vid upprättande av översiktsplaner, detaljplaner och bygglovsprövningar. I kallt/isigt klimat ska skyddsområdet inhägnas eftersom vindkraftverkens rotorblad inte kan byggas in, bland annat med beaktande av följande säkerhetsrisker:

Isbildning på rotorbladen kan förutom att utsätta person, egendom och djur för säkerhetsrisker också orsaka stora vibrationsproblem, vilket i sin tur kan leda till allvarliga skador på vindkraftverket. Blad/delar kan lossna och isbitar har slungats i väg över 500 meter.

Det finns ännu inte några vindkraftverk för kallt/isigt klimat på marknaden som kan uppfylla de grundläggande kraven för CE-märkning för att få tas i drift.

Se vidare: Bilaga 3 Vad säger bl.a. vindkraftsbranschen själv om vindkraftverk i kallt_isigt klimat.pdf

Slutsatsen är att det krävs ett yttre skalskydd, vilket innebär en säkerhetszon med en radie av 400–600 meter runt varje större vindkraftverk, vilket i sin tur innebär mycket stora arealer, mellan 50–113 hektar per verk.

Vilken påverkan på allemansrätten, jakt, fiske, jordbruk och friluftsliv kan detta i så fall få i framtiden?

Kommentar: Det planerade vindkraftområdet ligger ca 4 km från Åkersjöns centrum och med beaktande av säkerhetsfrågorna kring vindkraftverken i Norrland får det till följd att ett område på åtminstone 2000 hektar

inte kommer att vara tillgängligt för det rörliga friluftslivet.

Se bifogad karta från Krokoms Kommun Bilaga 4 VindkraftÅkersjön.pdf

Konsekvensanalys

Att enligt planförslaget göra en översiktsplan utan en konsekvensanalys är oacceptabelt. Vi har själva gjort en konsekvensanalys som muntligen dragits för Maria Söderberg, Göte Swén och Anne Catrine Hedman vid ett möte med Föreningen Ansättfjällen. Den visade på följande konsekvenser:

- Minskad sysselsättning
- Lägre skatteintäkter till kommunen pga lägre fastighetsavgifter och skatteunderlag
- Ett antal turistentreprenörer ser det som omöjligt att fortsätta arbeta med alt. utveckla turismen i området
- Den positiva utvecklingen som skapats i området kommer att försvinna
- Vi kommer inte att ha kraft och ork att medverka i bygdeutvecklingen om detta planförslag antas
- Bygdepengen är försumbar i förhållande till vad vi går miste om

Sammanfattning

Med denna skrivelse vill vi med skärpa påtala att det är mycket olämpligt att bygga vindkraftsparker inom turistområdet Ansättfjällen och att det skulle motverka utvecklingen inom turism som vi ser som den enda bärande framtidsbranschen som är möjlig för Ansättfjällen. Viktigt är också att samernas näring inte motarbetas och att den liksom i andra län också kan bli en del av turismen.

Med vänlig hälsning

Per-Erik Magnusson

Tel: 070-6981180

per-erik.magnusson@svesab.se

Marianne Magnusson

Tel: 070-5515285

marianne.magnusson@naturum.se

Tullus 20100801

Gulleben

Perolle Persson

Tullus 243

83044 Nälde

2010-08-13

Som innehavare av fäboden "Dante-buan" i området kring Höktjärnrun (Skärvägen - Åkersjön) skulle jag vilja lämna några synpunkter kring förslaget om vindkraftpark i sagda område.

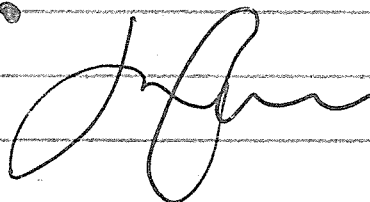
Fäbodarna kring Höktjärn har i generationer bebotts och brukats av mina förfäder, och de senaste tio åren har jag ägnat mycket tid åt att delvis försöka återskapa den gamla miljön. Fäboden är belägen i en för övrigt, i stort sett, orörd miljö, präglad av stor artrikedom både vad avser flora och fauna, unikt stora snömenynder på vintern samt utmärkt jakt och fiske.

~~Kraftverken skulle naturligtvis förstöra området vilket skulle och därmed ödelägga stora natur- och kulturvärden~~

Kraftverken och infrastrukturen kring dessa skulle naturligtvis ödelägga området och därmed förstöra stora natur- och kulturvärden, och samtidigt innebär för mig personligen en tragedi! Detta för att några få personer tillsammans med multinationella företag ska fylla plånböcken. Möjligheten för mig, å andra sidan, att till exempel

bedriva smishelnj jaktturismverksamhet i detta område oimintetjors totalt!

I ett större perspektiv har jag mycket svårt att se att någon på allvar tror att ett förslagande av vindparken till detta område skulle gynna Skärvången-Åhersjön-Bakvattnet, eller kommunen i stort, på något vis. Vi har en rik kommun, förstår inte kapitalet!

Lars Eriksson Blekäsen 359
830 44 Nelden

Från: "Marianne Naturum" <marianne.magnusson@naturum.se> 2010 -08- 0 6
Till: Anne.Dahlgren@krokoms.se
Datum: 8/6/2010 9:47
Ärende: Anne Dahlgren, Krokoms kommun, Samhällsbyggnadsnämnden, 835 80 Krokoms

Bästa Anne Dahlgren!

Vi har tagit del av Per-Erik och Marianne Magnussons yttrande och instämmer i deras synpunkter på planförslaget om vindkraftsutbyggnad inom Ansättsfjällen och yrkar på att planförslaget skall avslås.

För oss är det en självklarhet att i samband med vindkraftsprospektering få information om var ledningarna skall gå och det har vi absolut inte fått.

Med vänlig hälsning

Eva Sten och Anders Sten, fast boende i Åkersjön
Åkersjön 1221
830 60 FÖLLINGE
Tel: 0645-45039

Mats Eriksson
 Höktjärnbodarna, Skärvången
 Kvarnstigen 21
 832 53 Frösön
 063-106520

2010 -08- 0 3

Krokoms kommun
 Samhällsbyggnadsnämnden
 835 80 Krokoms

2010-08-01

Synpunkter på förslag "Vindkraft i Krokoms kommun, tillägg till översiktsplan"

Efter att ha tagit del av följebrev, samrådsredogörelse samt tillägg till översiktsplan önskar jag lämna några synpunkter. Min iakttagelse är att det förekommer motstridiga uppgifter i tillägget till översiktsplanen som kan försvåra den demokratiska processen i slutfasen av vindkraftsplaneringen i Krokoms kommun. Vad dessa otydligheter består av redogör jag för nedan. Otydligheterna framträder främst när det gäller Skärvången (Område 1).

I följebrevet står att inom planens vita områden har kommunen inte haft tillräckligt underlag för att rekommendera lämplig markanvändning. Därför anges istället riktlinjer för prövning av vindkraftsprojekt. Följebrevet säger att *"Vid den miljöprövning som sker av större vindkraftprojekt tas tillräckligt beslutsunderlag fram. Då ska kommunen ge synpunkter och ta slutlig ställning. Tillstånd får inte ges till projekt som kommunen inte har tillstyrkt."*

I planförslaget (sid 39) står sedan att *"Prövningen ska ske så att alla miljöeffekter av vindkraftverken, vägar och kraftledningarna bedöms samtidigt. Miljön, näringarna eller boendemiljöerna får inte skadas."*

Först till den mest framträdande otydligheten. Översiktsplanen visar kommunens inriktning för hur marken ska användas. Planförslaget innehåller röda områden där vindkraftsutbyggnad inte anses vara lämplig. Följaktligen blir de vita områdena de områden där prövning av vindkraftsprojekt kommer att kunna ske. Översiktsplanen ska visa vägen och de vita områdena anger kommunens intentioner. Jag vill nu hänvisa till ett fall i miljööverdomstolen som gäller tillstånd till vindkraft i relation till en beslutad översiktsplan (MÖD 2008:41). Intressant är att Nordanvind är motpart i det ärende som hänvisas till nedan.

"Tillstånd till vindkraftverk ----- En kommunal översiktsplan har ansetts utgöra en av flera omständigheter som en domstol har att beakta vid tillåtlighetsprövning enligt miljöbalken. Miljööverdomstolen (MÖD) har tidigare slagit fast att en aktuell och välunderbyggd översiktsplan har stor betydelse när det gäller bedömningen av vad som kan anses vara en lämplig plats för en tillståndspliktig verksamhet (MÖD 2005:66). Om det framkommer nya omständigheter som förändrar de faktiska förutsättningarna för ett givet tillstånd kan detta utgöra grund för ändring i högre instans. Ett under ärendets handläggning ändrat politiskt ställningstagande i en översiktsplan bör dock inte i sig medföra att en högre instans ska undanröja ett i underinstansen givet tillstånd. En företagare måste ha en rimlig möjlighet att förutsäga vilka risker han tar när han inleder ett nytt tillståndspliktigt projekt. Kommunen hade inte själv överklagat tillståndsdomen eller redovisat några konkreta planer för det aktuella området användning under överskådlig tid. Miljödomstolens dom fastställdes."

Om miljööverdomstolen har bestämt denna inriktning och roll för översiktsplaner så är det detta som gäller – det vill säga att en första beslutad översiktsplan anger intentionerna. Det är därför otydligt huruvida processen kring miljöprövning kommer att förenkla avgörandena i de vita områdena där motstridiga intressen finns, exempelvis Skärvången. Har man i översiktsplanen visat ett område som möjligt för etablering så kan kommunen senare inte ändra detta.

Ytterligare ett problem ligger i skillnaden mellan hur stora och små vindkraftsetableringar hanteras och vilken lagstiftning som då blir styrande. Enligt planförslaget (sid 8) beskrivs att för mindre vindkraftverk som inte miljöprövas krävs bygglov. Bygglov söks enligt Plan- och bygglagen. Plan- och bygglagen syftar till att *"med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer."* (Kap 1 PBL) och ska främja *"en god ekonomisk tillväxt och effektiv konkurrens"* (Kap 2 PBL)

När det gäller större vindkraftsprojekt behövs inget bygglov utan bara bygganmälan. Dessa större vindkraftssatsningar omfattas istället enbart utav miljöprövning enligt miljöbalken samt kommunens tillstyrkan (sid 9). Vid risk för *"betydande miljöpåverkan"* ska alltid en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas där verksamhetseffekter på miljö och hälsa ska beskrivas och bedömas (Kap 6 MB). Min poäng här är alltså att en MKB fokuserar på miljö och hälsa och inte kommer att beskriva det fullständiga underlag av samtliga aspekter inför kommunens tillstyrkan som antyds i följbrev respektive planförslag.

I planförslaget (sid 33) står att *"Enligt Plan- och bygglagen skall även planförslagets konsekvenser av social- och samhällsekonomisk karaktär beskrivas"*. Det är alltså i planförslagets sammanhang som den samhällsekonomiska aspekten ges möjlighet till utrymme. En motstridig uppgift till detta ges i samrådsredogörelsens svar på synpunkt 48: *"Översiktsplanens uppgift är inte att utreda ekonomiska faktorer"* (Samrådsredogörelse sid 24).

Samhällsekonomiska effekter inom detta område är komplicerade samband som sällan ges det utrymme som krävs för en rättvis bedömning. Planförslaget beskriver de samhällsekonomiska aspekterna i tre meningar. Inom ramen för detta planförslag utreds inte de kortsiktiga effekterna av *"kapital och investeringar till bygden"* (Samrådsredogörelsen sid 3 *"Inkomna synpunkter"*) mot negativa långsiktiga ekonomiska effekter på turismens utveckling. I den sammanfattande redogörelsen (sid 38) antyds denna svårighet genom formuleringen *"Den begränsade utbyggnaden ger däremot få arbeten och om effekten för turismens utveckling är svagt negativ kan detta ändå resultera i färre varaktiga arbetstillfällen än nollalternativet"*. Bedömningen *"Positiv påverkan på samhällsekonomi och sysselsättning"* (sid 36) speglar alltså mer en önskad än en utredd effekt.

För att kommunen ska kunna dra hållbara slutsatser om hur näringarna påverkas krävs ytterligare utredning av den samhällsekonomiska aspekten i anslutning till detta planförslag. Annars riskerar Krokoms kommun att fatta viktiga beslut om kommunens ekonomiska utveckling baserat på ett synnerligen bristfälligt underlag, vilket kan leda till motsatt effekt jämfört med vad kommunen eftersträvar. Utredningen bör göras som en genomgripande rapport som på vetenskapliga grunder jämför kortsiktiga och långsiktiga ekonomiska effekter.

Ytterligare en problematisk formulering finns i planförslaget. I planförslagets riktlinjer för det vitmarkerade området vid Skärvången (sid 25) står att *"Anslutande kraftledning bör prövas samordnat med vindparken och får inte skada miljön och andra intressen"*. Hur styrande är detta för miljöprövningen? Kommer länsstyrelsen att lägga ärendet kring vindkraftsparken åt sidan tills exploatören inkommer med ärendet kring kraftledningen? Finns det stöd i lagstiftningen för detta förfarande?

Därutöver anser jag att riksintresseområden för rennäringen – en kulturbärande näring som skapar arbetstillfällen i Krokoms kommun – förtjänar en hög status vid avvägningar mot andra intressen. Övriga områden av riksintresse för till exempel naturvård och friluftsliv (av vad jag kan bedöma) har hamnat inom de rödmarkerade områdena i planförslaget. Även riksintressen för rennäring bör innebära rödmarkering.

Jag anser även att planförslaget undvikit att hantera det faktum att vindkraftsetableringar i vitmarkerade områden som gränsar till fjällområden sannolikt underlättar för framtida exploatering in i fjällvärlden enligt tidigare regeringsbeslut kring Storrund där redan befintliga anläggningar togs som motiv till fortsatt exploatering (Samrådsredogörelse sid 24).

För att återknyta till inledningen. Det underlag som en miljöprövning tar fram fokuserar på miljö och hälsa. Vid större vindkraftsetableringar, exempelvis Skärvången, finns alltså en uppenbar risk att de samhällsekonomiska aspekterna faller i skymundan. Följebrevets formulering om att tillräckligt beslutsunderlag tas fram vid miljöprövningen är alltså vilseledande. Även planförslaget är vilseledande på denna punkt. Att vindkraftspark och tillhörande kraftledning kan miljöprövas samtidigt är inte troligt, utan mer ett önsketänkande från kommunens sida.

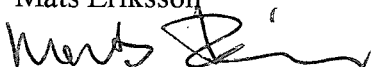
Kommunens ställningstagande som det framstår i planförslaget är att de småföretagare, inklusive rennäringen, som finns i området runt Skärvången, är mindre viktiga för Krokoms kommun än en stor satsning på vindkraft trots att det är mycket oklart vad som bäst bidrar till en hållbar utveckling för kommunen. En oberoende ekonomisk utredning kring arbetstillfällen saknas. I översiktsplanen ska kommunen visa var de vill ha sina vindkraftsetableringar. I planförslaget verkar istället exploatörer ha fått visa var de önskar placera sina satsningar och hur de kan tänkas se ut. I de fall en exploatör senare ändrar förutsättningarna med exempelvis större verk än vad som diskuterats hittills, så blir frågan än mer svåröverskådlig.

Utifrån miljödomstolens beslut (MÖD 2008:41) anser jag därför att planförslaget bör återremitteras så att tillräckligt underlag kan tas fram för de vita områden där motstående intressen finns, exempelvis Skärvången. Det är endast vid beslut om översiktsplanen som kommunfullmäktige har möjlighet att fatta ett styrande beslut. Att det skulle kunna förhålla sig på annat sätt – med senarelagd beslut efter miljöprövningen – är vilseledande.

Ett enkelt sätt att lösa problematiken i områden med motstridiga intressen, exempelvis Skärvången, är att rödmarkera – det vill säga ta bort – detta område.

Vänliga hälsningar

Mats Eriksson

Referens

Miljööverdomstolens dom MÖD 2008:41